

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. ks. Stanisława Staszica w Czerniczynie**

rok szkolny 2024/25

rok szkolny 2025/26

rok szkolny 2026/27

Podstawa prawna:

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.* (DzU 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.) – art. 72;
2. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (tekst jedn.: DzU 2004 nr 256, poz. 2572 ze zm.);
3. *Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela* (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
4. *Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych* dnia 20 listopada 1989 r.
5. *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.* (tekst jedn.: DzU 2002 nr 147, poz. 1231 ze zm.);
6. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.* (DzU 2005 nr 179, poz. 1485 ze zm.);
7. *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r.* (tekst jedn.: DzU 2002 nr 11, poz. 109 ze zm.);
8. *Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.* (tekst jedn.: DzU 1996 nr 10, poz. 55 ze zm.);+
9. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604);
10. *Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 15 maja 2024 r.* (DzU 2024 poz. 424);
11. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem* (DzU 2003 nr 26, poz. 226);
12. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r., poz. 59) ogłoszona 11 stycznia 2017 r.;
13. *Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987);
14. *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia*

ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (DzU 2023 poz. 312);

- 15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 22 stycznia 2018 r. (DzU 2018 poz. 214);*
- 16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 9 lipca 2020 r. (DzU 2020 poz. 1309);*
- 17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578);*
- 18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolnych, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591);*
- 19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (DzU 2018 poz. 1055);*
- 20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19;*
- 21. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560);*
- 22. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (DzU 2022 poz. 645);*
- 23. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (DzU 2024 poz. 438);*

- 24. Zarządzenie Nr 6/2023/2024 Dyrektora Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Staszica w Czerniczynie w sprawie wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich z dnia 17 stycznia 2024 r.*
- 25. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025;*
- 26. Statut Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Staszica w Czerniczynie.*

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA SZKOŁY

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej, oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w szkole i w rodzinie. Szkoła musi uwzględniać w swojej działalności priorytety edukacyjnej państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju do pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej i społecznej. Proces wychowania powinien być wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Profilaktyczna działalność szkoły to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym z uwzględnieniem:

- aktualnych kierunków polityki oświatowej państwa,
- dotychczasowych doświadczeń szkoły,
- aktualnej podstawy programowej,

- modelu absolwenta szkoły,
- wyników nadzoru sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- wniosków ankiet wychowawczych oraz profilaktycznych wśród uczniów, rodziców,
- wniosków i rekomendacji z realizacji zadań szczegółowych programu wychowawczo – profilaktycznego w roku szkolnym 2023/2024,
- wniosków z pracy zespołów nauczycieli i wychowawców,
- wniosków zespołu diagnoz, wniosków uczniów, rodziców, nauczycieli.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego obejmują:

- powszechna znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- zaangażowanie całej społeczności szkolnej we współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Wojna w Ukrainie – działania nauczycieli i wychowawców powinny obejmować:

- kształtowanie u uczniów i rodziców umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zapobieganie bierności, bezradności, odnajdywania się w nowej, trudnej sytuacji,
- kształtowanie wrażliwości na cierpienie innych, zachęcanie do wsparcia i pomocy,
- oferta zajęć wspomagających naukę dla uczniów z Ukrainy,
- wsparcie psychologiczne i emocjonalne w wyrażaniu i radzeniu sobie z emocjami, takimi jak lęk, stres, smutek czy niepewność związana z wojną,
- indywidualne podejście do uczniów, których rodziny są bezpośrednio dotknięte konfliktem, m.in. poprzez współpracę z pedagogiem szkolnym i psychologiem,

- integrację uczniów z Ukrainy w społeczności szkolnej, zapobieganie wykluczeniu oraz propagowanie postaw otwartości i tolerancji,
- edukacja na temat konfliktu w sposób odpowiednio dostosowany do wieku uczniów,
- zwalczanie dezinformacji poprzez rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia u uczniów, aby potrafili oceniać wiarygodność informacji w mediach, zwłaszcza w kontekście propagandy wojennej i dezinformacji,
- działania zapobiegające szerzeniu się uprzedzeń i stereotypów wobec jakichkolwiek grup narodowych, nauka szacunku wobec różnorodności,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów poprzez dialog oraz promowanie współpracy międzykulturowej.

Czynniki ryzyka: *Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych i związanych z nimi szkód. Na podstawie czynników ryzyka możemy przewidywać wystąpienie niepożądanych zjawisk, czynniki te jednak nie mogą być utożsamiane z przyczynami tych zaburzeń. Pojedynczych czynników ryzyka nie uznaje się za bezpośrednią przyczynę zaburzeń. Ich perspektywa zwiększa się, gdy czynników jest więcej, są bardziej szkodliwe i trwają znacząco długo.*

- niepowodzenia szkolne i słabe wyniki w nauce,
- niska motywacja, brak celów życiowych,
- kryzys autorytetów,
- obniżona samoocena,
- dostępność środków psychoaktywnych,
- przemoc rówieśnicza, agresja fizyczna i słowna,
- odrzucenie rówieśnicze,
- brak właściwych wzorców rodzinnych i odpowiedniej kontroli rodzicielskiej,
- nieumiejętność kierowania własnym zachowaniem i przewidywania skutków podejmowanych działań,
- nadmierna ilość czasu spędzana przed komputerem,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, media społecznościowe itp.,

- deficyty rozwojowe wpływające na trudności w nauce,
- nadpobudliwość psychoruchowa, deficyty koncentracji uwagi,
- brak zainteresowania rodziców życiem szkoły, realizowanymi programami, planami, bierne podejście do nauki własnych dzieci,
- brak umiejętności kompensowania stresu,
- lęki związane epidemią i wojną w Ukrainie,
- konflikty wynikające z różnic religijnych, kulturowych, światopoglądowych, narodowościowych (dzieci z Ukrainy, Białorusi i inne)
- uzależnienie od technologii, intensywne korzystanie z narzędzi ze sztuczną inteligencją (SI) (np. chatbotów, gier, mediów społecznościowych), co wpływa na zdrowie psychiczne i rozwój uczniów,
- zastępowanie bezpośrednich rówieśniczych kontaktów wirtualnymi z narzędziami SI lub mediami społecznościowymi, problemy z nawiązywaniem relacji interpersonalnych,
- dezinformacja i manipulacja przez algorytmy SI, np. ze strony nieuczciwych mediów lub grup wpływu,
- dostarczanie nieodpowiednich treści (np. przemoc, pornografia, zagrożenia), które mogą być powiązane z zachowaniami behawioralnymi oraz przekształceniem hierarchii wartości,
- osłabienie efektu uczenia się poprzez wykorzystanie narzędzi SI, które same generują gotowe odpowiedzi,
- cyberprzemoc – nękanie w sieci lub anonimowy hejt,
- zastępowanie pracy twórczej przez narzędzie SI, np. generowanie treści, grafiki, muzyki itp., osłabia kreatywność i samodzielność uczniów.

Czynniki chroniące: Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Czynniki chroniące możemy utożsamiać, choć niejednoznacznie z pewną redukcją wpływu czynników ryzyka. Zwiększają one odporność jednostki na sytuacje trudne i pomagają się z nimi uporać w sposób konstruktywny i korzystny. Wpływ czynników chroniących jest inny w różnych fazach

rozwojowych oraz na innych płaszczyznach: indywidualnej, rodzinnej, szkolnej, rówieśniczej i środowiskowej.

- brak sygnałów o doświadczeniach uczniów z narkotykami,
- znajomość wśród uczniów norm społecznych, uświadamianie konsekwencji ich łamania przez wychowawców, nauczycieli, dyrektora,
- brak akceptacji w szkole dla zachowań agresywnych, przejawów dyskryminacji i nietolerancji,
- wdrażanie przez nauczycieli metod pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- obowiązywanie w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia oraz sytuacjach kryzysowych,
- szkoła organizuje alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego – zajęcia rozwijające zainteresowania „Kluby szkolne”, innowacje pedagogiczne, zajęcia kreatywne, zajęcia z zakresu pomocy psychologicznej – pedagogicznej, zajęcia świetlicowe,
- szkoła prowadzi kampanie profilaktyczne i informacyjne na temat zasad odpowiedzialnego korzystania z Internetu i telefonii komórkowej.
- podejmowane są interwencje w każdym przypadku ujawnienia cyberprzemocy,
- angażowanie rodziców w życie uczniów, klasy i całej społeczności szkolnej, przeprowadzane są szkolenia oraz warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze rodziców,
- uczniowie uczestniczą w akcjach charytatywnych, o charakterze patriotycznym, obywatelskim,
- nauczyciele organizują wycieczki krajoznawcze, muzealne, rekreacyjne i inne,
- szkoła posiada opracowane i wypróbowane procedury postępowania na wypadek ponownego rozprzestrzeniania się pandemii oraz konieczności nauki zdalnej,
- szkoła wychodzi naprzeciw potrzebom uczniom z Ukrainy i innym obcokrajowcom przybyłym do placówki,
- szkoła zapewnia obecność pedagoga, pedagoga specjalnego oraz innych osób wspierających uczniów i rodziców w sytuacjach niepokoju, trudności, wątpliwości,
- szkoła zapewnia stałe konsultacje nauczycieli i specjalistów dla uczniów i rodziców,
- szkoła zapewnia wsparcie w edukacji i wychowaniu uczniów w kryzysie uchodźczym,
- podejmowane są działania mediacyjne mające na celu rozwiązanie konfliktu, za które odpowiedzialni są: pedagodzy, nauczyciele i wychowawcy,

- szkoła zapewnia wsparcie pedagoga i psychologa,
- w szkole obowiązują i przestrzegane są Standardy Ochrony Małoletnich,
- wychowawcy dbają o dobre relacje rówieśnicze, wsparcie uczniów oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- szkoła została wyposażona w Laboratoria Przyszłości, na zajęciach lekcyjnych sukcesywnie są wykorzystywane różne pomoce,
- na zajęciach dydaktycznych wykorzystywane są różnego rodzaju pomoce, tablice i monitory interaktywne, sale są bogato wyposażone,
- uczniowie są edukowani w zakresie ochrony prywatności i świadomego zarządzania danymi osobowymi w sieci do kluczowego zabezpieczenia przed ujawnieniem się z nadużyciami oprogramowania i zagrożeniami, aplikacjami jak cyberprzemoc czy kradzieżą tożsamości.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Ponadto realizowane zagadnienia są skorelowane z działalnością zapobiegającą występowaniu wszelkich sytuacji kryzysowych związanych z epidemią, rozprzestrzenianiu się epidemii, lęków związanych z wojną w Ukrainie oraz wsparcie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Wizją naszej szkoły jest wspieranie ucznia we wszechstronnym jego rozwoju, współpraca z rodzicami, wskazywanie odpowiednich kierunków działań, aby absolwent naszej szkoły był odpowiedzialnym, mądrym, obywatelskim i prawnym człowiekiem.

Uczestnicy programu wychowawczo – profilaktycznego – rola i zadania

Rodzice:

- proponują działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym,
- znają i akceptują program proponowany przez szkołę,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach,
- wspierają dziecko w nauce, zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa oraz odpowiednie warunki do rozwoju i nauki,
- mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi,
- wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- umożliwiają dzieciom właściwe formy spędzania wolnego czasu zgodnie z ich zainteresowaniami,
- czuwają nad bezpieczeństwem dzieci w cyberprzestrzeni
- kształtują postawę tolerancji, akceptacji w stosunku do osób o innym wyznaniu, poglądach, narodowości itp.

Wychowawcy:

- integrują zespół klasowy,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa ucznia w szkole,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- współdziałają z nauczycielami, rodzicami, dyrektorem szkoły, instytucjami na rzecz dziecka – policja, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, sądami rodzinnymi itp.,
- realizują zadania wychowawczo – profilaktyczne zawarte w programie,
- podejmują działania w przypadkach przemocy, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- wykonują zalecenia zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez PPP,
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- zapobiegają przejawom agresji fizycznej, słownej, reagują na wszelkie przejawy nietolerancji i negatywne zachowania wobec rówieśników i dorosłych,
- wspierają uczniów w pokonywaniu trudności w nauce,
- wspierają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów.

Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Pedagog:

- indywidualne wsparcie uczniów, prowadzenie rozmów, przebywanie i obserwacja uczniów, którzy doświadczają trudności w nauce, relacji rówieśniczych, rodzinnych lub emocjonalnych,
- reagowanie na konfliktowe w klasie, problemy szkolne czy rodzinne

- udzielanie pomocy uczniom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych (np. śmierć bliskiej osoby, rozwód rodziców, przemoc itp.),
- wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, organizowanie spotkań dotyczących wychowania dzieci,
- pomaganie w rozwijaniu umiejętności komunikacji, empatii, odpowiedzialności za swoje czyny,
- prowadzenie rozmów, przebywanie i wspieranie uczniów, którzy doświadczają trudności w nauce, relacji rówieśniczych, rodzinnych lub emocjonalnych,
- wspieranie rozwoju dzieci oraz eliminacji problemów wychowawczych,
- organizowanie różnego rodzaju akcji
- aktywizowanie uczniów w zakresie dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne, higienę oraz aktywność fizyczną,
- współpraca z PPP, GOPS, PCPR, sądami, kuratorami społecznymi i zawodowymi, asystentem rodziny itp.,

Pedagog specjalny:

- współpraca z nauczycielami, logopedami, psychologami szkolnymi i innymi specjalistami w celu przygotowania i oddzielnej strategii wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami,
- udzielanie nauczycielom wskazówek dotyczących metod pracy do potrzeb uczniów ze względu na potrzeby,
- wspieranie uczniów w sytuacjach kryzysowych,
- praca nad rozwiązywaniem konfliktów, a także postępowanie w sytuacjach związanych z przemocą lub dyskryminacją wobec uczniów z niepełnosprawnościami,
- wspieranie uczniów z opiniami i orzeczeniami w ich rozwoju, integracji społecznej oraz możliwości osiągnięcia sukcesu edukacyjnego,
- tworzenie bezpiecznego środowiska dla uczniów z niepełnosprawnościami,
- zapobieganie stygmatyzacji i marginalizacji, szczególnie wobec uczniów, którzy różnią się w związku z niepełnosprawnością, posiadają problemy w nauce, mają trudną sytuację rodzinną, społeczną lub kulturową,

- współpraca z PPP, GOPS, PCPR, sądami, kuratorami społecznymi i zawodowymi, asystentem rodziny itp.

Psycholog:

- przeprowadzanie ocen psychologicznych w celu wykrycia i wyeliminowania trudności behawioralnych lub społecznych,
- indywidualne rozwiązywanie terapeutyczne dla uczniów z określonymi problemami, depresją lub innymi trudnościami,
- ustalanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- reagowanie w sytuacjach kryzysowych,
- udzielanie wsparcia uczniom i ich rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych,
- organizowanie spotkań informacyjnych dla rodziców na temat zdrowia psychicznego, wychowania, i potrzeb rozwojowych ich dzieci,
- wzmacnianie świadomości na temat zdrowia psychicznego,
- stwarzanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania,
- informowanie uczniów o formach wsparcia psychicznego oraz pomoc w dotarciu do odpowiednich instytucji.

Dyrektor:

- monitoruje pracę wychowawców klas i nauczycieli,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie potrzeb wychowawczych i profilaktycznych,
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania wychowawczo-profilaktyczne,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych,

organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- współpracuje z zespołem wychowawców, nauczycieli, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalny, logopeda i innymi specjalistami,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Uczniowie:

- przestrzegają regulaminu szkoły oraz norm obowiązujących w społeczności szkolnej,
- współorganizują akcje, uroczystości i imprezy szkolne,
- właściwie reagują na przejawy niewłaściwych zachowań,
- przestrzegają zasad bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą,
- wykazują tolerancję i szacunek dla odmienności drugiego człowieka,
- rozwijają swoje zainteresowania,
- znają i szanują symbole, tradycje narodowe,
- znają skuteczne metody rozwiązywania konfliktów, formy mediacji, odnajdywania się w trudnych sytuacjach.

Organy współpracujące ze szkołą:

- Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Przedstawiciele Komisariatu Policji w Hrubieszowie,
- Urząd Gminy Hrubieszów,

- Przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej,
- Parafia Rzymskokatolickiej w Czerniczynie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rodzinny,
- Asystenci rodziny,
- Kuratorzy społeczni i zawodowi.

MODEL ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Staszica w Czerniczynie to młody człowiek, który:

- jest odpowiedzialny, kieruje się uczciwością w swoim postępowaniu,
- szanuje siebie i innych, w tym obcokrajowców, uczniów z rodzin ubogich, wyznających inną religię itp.,
- jest ciekawy świata, otwarty na ludzi, ich światopogląd, wyznanie i kulturę,
- myśli twórczo i krytycznie,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia,
- potrafi samodzielnie podejmować decyzje i brać za nie odpowiedzialność,
- wykorzystuje technologię multimedialną w sposób świadomy i bezpieczny,
- dąży do pełnego rozwoju, jest samokrytyczny, poszukujący wiedzy i nabywający nowe umiejętności.

Cele strategiczne wychowania i profilaktyki:

1. Działalność profilaktyczna w zakresie kształtowania prawidłowych postaw prozdrowotnych – są to nawyki higieniczne, zdrowotne, zachowania bezpieczne, chroniące zdrowie własne i innych. Celem edukacji zdrowotnej jest nie tylko zmiana zachowań, ale rozwijanie zdolności, umiejętności życiowych uczniów do świadomego działania w życiu na rzecz zdrowia swojego i środowiska w którym żyją.
2. Działalność profilaktyczna w zakresie przygotowania do życia w społeczeństwie – należą tu nawyki kulturalnego zachowania, wdrażanie do życia w społeczności szkolnej, miejscu zamieszkania, uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka, właściwa komunikacja i współpraca.
3. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii multimedialnych – są to wszelkie działania niwelujące ryzyko negatywnego wpływu multimediiów na życie współczesnej młodzieży. Jednocześnie działania w tym zakresie mają ukazywać komputer jako narzędzie ułatwiające naukę, rozwijanie zainteresowań oraz formę komunikacji.
4. Wychowanie przez uczestnictwo w kulturze, wychowanie do wartości – jest to działalność edukacyjna rozwijająca umiejętności życiowe, krytycznego myślenia, kształtowania poczucia tożsamości narodowej i lokalnej, rozwijanie zainteresowań, wspieranie talentów, edukacja czytelnicza i medialna.
5. Kompetencje nauczycieli – przez kompetencje nauczycieli rozumie się umiejętności związane z procesem nauczania, uczenia oraz kształtowania postaw uczniowskich. Dodatkowo do kompetencji współczesnego nauczyciela należą kompetencje diagnostyczne, psychologiczno-pedagogiczne, komunikacyjne, technologiczne i medialne.
6. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – rozwijanie pasji, dbałość o prawidłowe relacje społeczne. Rola wychowawcy w tworzeniu właściwego klimatu klasy, pomoc w radzeniu sobie z silnymi emocjami, niepowodzeniami, odrzuceniami rówieśniczymi.
7. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny – są to wszelkie działania kształtujące u wychowanków potrzeby czynienia dobra, przeprowadzenie rzetelnej diagnozy potrzeb dzieci i młodzieży.

Szczegółne cele wychowania i profilaktyki:

- kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych,
- propagowanie aktywnych form wypoczynku,
- prowadzenie profilaktyki uzależnień i zachowań niebezpiecznych,
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne z punktu widzenia zdrowia własnego i innych,
- wpajanie zasad bezpieczeństwa podczas pracy zabawy i odpoczynku,
- kształtowanie u uczniów umiejętności bezpiecznego i świadomego korzystania z Internetu, komputera i innych mediów,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości oraz odpowiedzialności za własny rozwój,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym także możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- oferowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia,
- udzielanie wsparcia i pomocy uczniom z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i wychowanków z nauczycielami,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych i kompetencji społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów szacunku i tolerancji dla osób o odmiennych poglądach, w wyznaniu, kulturze, narodowości, sytuacji społecznej,
- kształtowanie tożsamości narodowej, zapoznanie z tradycjami, obrzędowością i symboliką kraju,
- rozwijanie kompetencji czytelniczych i medialnych,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, umożliwianie optymalnego rozwoju wszystkim uczniom,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami i rodzicami,
- wzmacnianie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie pedagogiki, dydaktyki i psychologii,

- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności cyfrowych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- a) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- b) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- c) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- d) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- e) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- f) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- g) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- h) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- i) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- j) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- k) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- l) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność

zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków,

m) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- a) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- b) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- c) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- d) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- e) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- f) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- g) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- h) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- i) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- b) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- c) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych
- d) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- e) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- a) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- b) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- c) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- d) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
5. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
6. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
7. wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.